

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ
УКРАЇНИ**

БРИГІНЕЦЬ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСІЙОВИЧ

УДК 351.713 (477)

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Ірпінь – 2011

Дисертація є рукописом.

Робота виконана у Національному університеті державної податкової служби України, ДПС України.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України
Білоус Віктор Тарасович,
Національний університет державної
податкової служби України,
професор кафедри фінансового права.

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
Колпаків Валерій Костянтинович,
Юридичний інститут Національного авіаційного
університету, професор кафедри
конституційного та адміністративного права;

кандидат юридичних наук
Крупнова Любов Василівна,
Міжнародний економіко-гуманітарний
університет ім. академіка Степана Дем'янчука,
доцент кафедри кримінального права.

Захист відбудеться „19” травня 2011 року о 12 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 27.855.02 у Національному університеті державної податкової служби України за адресою: 08201, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Садова, 55.

З дисертацією можна ознайомитися у науковій бібліотеці Національного університету державної податкової служби України за адресою: 08201, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Карла Маркса, 31.

Автореферат розісланий „09” квітня 2011 року

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Т.О.Мацелик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження обумовлена науково-теоретичною та практичною значимістю питань, пов'язаних з формуванням ефективної системи справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів в Україні. Провідними напрямками діяльності держави для здійснення масштабних якісних перетворень є, по-перше, оновлення та розбудова вітчизняного законодавства, в тому числі, того, що регулює організацію, форми та методи діяльності державних органів, які здійснюють безпосереднє наповнення державного бюджету, а, по-друге, реформування цих державних органів з метою підвищення їх надійності та ефективності функціонування.

Незважаючи на заходи щодо підвищення ефективності діяльності органів державної податкової служби України, постійне удосконалення правового регулювання та методичного забезпечення їх діяльності, організацію роботи підрозділів даної служби досить важко на сьогоднішній день визнати ефективною. Рівень наукового осмислення проблем адміністративно-правового статусу й організації роботи державної податкової служби в Україні не відповідає вимогам побудови демократичної правової держави, що знаходить свій відбиток як у наукових працях, так і у чинному законодавстві. Необхідно дослідити адміністративно-правовий статус державної податкової служби України як основного відомства, яке зобов'язане забезпечувати контроль за дотриманням чинного законодавства у сфері справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів, а також повнотою та своєчасністю їх внесення до бюджету та до державних цільових фондів.

У процесі дослідження проблематики адміністративно-правового статусу державної податкової служби України теоретичною базою стали праці вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері загальної теорії права, а саме: С.С. Алексєєв, В.В. Копейчиков, В.В. Лазарєв, М.Н. Марченко, О.Ф. Скакун, А.Ф. Черданцев, Ю.С. Шемчушенко, А.Ю. Якимов та інші провідні правознавці. Для вирішення поставлених проблем у процесі дослідження науково-теоретичним підґрунтям стали також роботи таких відомих фахівців адміністративної науки, як: В.Б. Авер'янов, В.Г. Атаманчук, О.М. Бандурка, Д.Н. Бахрах, І.Л. Бачило, А.І. Берлач, Ю.П. Битяк, І.Л. Бородін, Б.Н. Габрічідзе, І.П. Голосніченко, Г.Г. Забарний, В.О. Заросило, Б.М. Лазарєв, Р.А. Калюжний, С.В. Ківалов, Ю.М. Козлов, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, І.Є. Криницький, О.В. Кузьменко, К.Б. Левченко, Н.А. Литвин, Д.М. Лук'янець, В.Я. Малиновський, А.А. Нечай, Н.Р. Нижник, В.П. Петков, Д.В. Приймаченко, О.П. Рябченко, А.С. Сіцінський, Н.П. Тиндик, Д.Д. Цабрія, І.В. Цветков, В.К. Шкарупа та інші видатні вчені у даній галузі права. Теоретичну основу дослідження у сфері діяльності органів державної податкової служби України склали наукові праці економістів та правників, якими є: М.Я. Азаров,

О.О. Бандурка, В. Т. Білоус, Л. К. Воронова, О.П. Дзісяк, О.А. Долгий, Л.М. Касьяненко, Ю.Ф. Кваша, О.О. Кузьменко, М.П. Кучерявенко, Т.Є. Кушнарєва, Т.О. Мацелик, П.В. Мельник, Д.Г. Мулявка, С.В.Онишко, С.Г. Пепеляєв, В.П. Печуляк, В.І. Полюхович, В.М. Попович, Т.О. Проценко, Л.А. Савченко, А.М. Соколовська, П.В. Цимбал, Ф.О. Ярошенко та інших. Дослідження цих вчених з проблематики адміністративно-правового статусу державної податкової служби України значно збагатили науковий потенціал та покращили діяльність даного органу державної влади. Але переважна більшість досліджень з даного питання стосувалась лише окремих аспектів даної тематики.

Не зважаючи на той факт, що досить значна кількість вчених безпосередньо займається дослідженням діяльності державної податкової служби, на сьогоднішній день серед величезного масиву дослідницьких праць відсутні роботи, які безпосередньо направлені на розгляд адміністративно-правового статусу державної податкової служби в цілому, орієнтовані на розгляд питань організаційної побудови та повноважень органів державної податкової служби в єдності. Дане дисертаційне дослідження направлене на всебічне вивчення адміністративно-правового статусу державної податкової служби та є одним з перших у вітчизняній науці. Наукова значимість комплексу проблем у сфері недосконалості законодавчого регулювання адміністративно-правового статусу державної податкової служби України зумовила вибір теми дисертаційного дослідження, визначила мету, конкретні завдання, об'єкт та предмет даного дослідження.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дане дослідження виконано з урахуванням основних принципів Стратегічного плану розвитку державної податкової служби України на період до 2013 року, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України від 7 квітня 2003 № 160, виконано відповідно до пріоритетних напрямків фундаментальних та прикладних досліджень у системі Державної податкової служби України.

Результати дослідження частково використані при розробці науково-дослідної теми „Імплементация (адаптація, гармонізація, уніфікація) податкового законодавства до вимог європейського законодавства. Проблеми та шляхи вирішення”, що виконується на замовлення Юридичного департаменту ДПА України відповідно до тематики наукових досліджень Державної податкової адміністрації України Науково-дослідним інститутом фінансового права Національного університету ДПС України (державний реєстраційний номер 0110U000297).

Тема дисертації уточнена з урахуванням зауваження координаційного бюро відповідного відділення Академії правових наук України та відповідає паспорту спеціальності 12.00.07.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у тому, щоб на основі аналізу вітчизняного та зарубіжного законодавства та практики його застосування розробити ефективні заходи стосовно регулювання суспільних відносин, пов'язаних із реалізацією адміністративно-

правового статусу державної податкової служби України. Для досягнення даної мети було поставлено такі завдання:

- провести аналіз генези адміністративно-правового статусу державної податкової служби України, визначити основні етапи її розвитку, дослідити процес формування юридичної природи та сутності правового статусу даного органу державної влади з метою підвищення ефективності його діяльності;

- розглянути функціонально-організаційну структуру державної податкової служби з метою удосконалення нормативно-правової бази, яка регулює адміністративно-правовий статус державної податкової служби України;

- встановити суперечності та прогалини у чинному законодавстві стосовно особливостей правового положення державної податкової служби України як суб'єкта адміністративно-правових відносин та запропонувати власне наукове визначення поняття „адміністративно-правовий статус державної податкової служби України”;

- охарактеризувати особливості адміністративно-правового статусу податкової міліції як особливого структурного підрозділу державної податкової служби з метою покращення діяльності всієї державної податкової служби України;

- узагальнити досвід становлення та розвитку адміністративно-правового статусу фіскальних органів інших держав з метою висунення та обґрунтування пропозицій з удосконалення адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які формуються у сфері реалізації адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

Предмет дослідження становить адміністративно-правовий статус державної податкової служби України.

Методи дослідження. Відповідно до мети та завдань у дисертаційному дослідженні використано сукупність дослідницьких методів сучасної гносеології. Методологічною основою дисертаційного дослідження є теорія пізнання соціально-правових явищ, а також наукові принципи та концептуальні положення, які розроблені фахівцями галузей адміністративного та фінансового права.

Застосування методів дослідження спрямовувалося системним підходом, що дав можливість досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми, а також здійснити системний аналіз організаційно-правових засад адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Історичний метод застосовувався для визначення генези адміністративно-правового статусу державної податкової служби України (підрозділ 1.1.). Методи класифікації, групування та системно-структурний, системно-функціональний застосовувалися для вивчення функціонально-організаційної структури державної податкової

служби, видів її обов'язків, прав та відповідальності, системи форм та методів управління нею (підрозділи 1.2.; 2.1.; 2.2.; 2.3.). Статистичний, порівняльно-правовий та структурно-логічний методи використовувалися для визначення шляхів удосконалення адміністративно-правового статусу державної податкової служби (підрозділи 2.2.; 3.1.; 3.2.). Методи моделювання використовувалися для розробки пропозицій у підрозділах 2.2.; 2.3.; 3.2.

Науково-теоретичним базисом для виконання дисертаційного дослідження стали наукові праці фахівців у сфері теорії держави і права, теорії управління, адміністративного, фінансового та інших галузей права. Положення та висновки дисертаційного дослідження базуються на чинних нормативно-правових актах, які регламентують адміністративно-правовий статус державної податкової служби України.

Інформаційною базою дослідження є основні положення законів України, указів Президента України, постанов Верховної Ради України, постанов Кабінету Міністрів України, які регулюють адміністративно-правовий статус державної податкової служби України. Емпіричну основу дослідження становлять статистичні та аналітичні матеріали Державного комітету статистики України, Міністерства фінансів України, узагальнення практичної діяльності органів державної податкової служби України, довідкові видання, статистичні матеріали. Інформаційним забезпеченням дослідження також являються монографічні дослідження і наукові статті вітчизняних та зарубіжних авторів.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що за характером та змістом розглянутих питань дане дисертаційне дослідження є одним з перших комплексних досліджень проблем особливостей адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. На основі проведеного нами дослідження сформульовано наступні висновки, рекомендації і пропозиції, які відповідають вимогам наукової новизни, а саме:

вперше:

- дано авторське визначення поняття „адміністративно-правовий статус державної податкової служби України” та обґрунтовано використання лінійно-функціональної моделі для підвищення ефективності управління діяльністю органів державної податкової служби України;

удосконалено:

- структуру адміністративно-правового статусу державної податкової служби України, який, в свою чергу, складається з цільового, структурно-організаційного та компетенційного блоків повноважень;

- поняття державної податкової служби України як органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який реалізовує державну політику в сфері справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

- порядок управління органами державної податкової служби України у сфері розробка нового механізму податкового адміністрування та вдосконалення системи відповідальності за податкові правопорушення;

- механізм роботи з платниками податків у сфері реєстрації та обліку платників обов'язкових платежів, процедури приймання та обробки податкової звітності, організацію податкового аудиту та розгляд апеляцій платників обов'язкових платежів;

- групування функцій, які здійснює державна податкова служба України;

набуло подальшого розвитку:

- визначення ролі та місця державної податкової служби України у системі органів виконавчої влади, що визначаються її спеціальним статусом, особливим порядком її утворення та ліквідації, а також характером покладених на неї завдань та функцій у сфері справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів;

- використання світових стандартів для організації діяльності державної податкової служби з метою покращення нормативно-правового регулювання адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що положення та висновки, які сформульовані у дисертаційному дослідженні можуть бути використані для проведення наукових досліджень у галузях адміністративного та фінансового права.

Положення дисертаційного дослідження частково використані:

- у науково-дослідній сфері – для підвищення ефективності роботи державної податкової служби України з платниками податків, зборів та інших обов'язкових платежів (акт впровадження № 263 від 25.10.2010 року)

- у правозастосовчій діяльності – для покращення реалізації окремих елементів адміністративно-правового статусу державної податкової служби України (довідка про впровадження № 1710/10/04-015 від 18.10.2010 року)

- у навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін „Фінансове право”, „Податкове право” та „Правове та організаційне забезпечення здійснення фінансових розслідувань” у Національному університеті ДПС України (акт впровадження від 25.10. 2010 року).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано самостійно, усі сформульовані в ньому положення та висновки обґрунтовані автором на підставі особистих теоретичних та практичних досліджень. Ідеї і розробки, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані праці, в дисертації не використовувалися.

Апробація результатів дослідження. Підсумки розробки проблеми в цілому, окремі аспекти, одержані узагальнення і висновки було оприлюднено автором на міжнародних,

всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, семінарах, „круглих столах”, таких, зокрема, як „Проблеми гармонізації законодавства країн СНД та європейського союзу” (Ірпінь, 2004 р.); „Форум вчених-адміністративістів Південно-східних регіонів України” (Запоріжжя, 2006 р.); „Перспективи та проблеми адміністративної реформи в Україні” (Запоріжжя, 2007 р.); „Проблеми в сфері забезпечення національної безпеки України очима майбутніх правоохоронців” (Київ, 2008 р.); „Фінансова сфера та її роль у зростанні конкурентних переваг національних економік” (Ірпінь, 2009 р.); „Модернізація ДПС у контексті інформаційного розвитку” (Ірпінь, 2010 р.), „Сучасне міжнародне та вітчизняне право як регулятор суспільних відносин” (Одеса, 2010 р.).

Публікації. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 21 наукова праця, шість з яких – наукові статті у фахових виданнях, і п’ятнадцять тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура дисертації. Дисертація складається із вступу, трьох розділів і семи підрозділів, висновків, додатків, списку використаних джерел (339 найменувань). Повний обсяг дисертації складає 220 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дисертації, актуальність дослідження, зв’язок його з науковими програмами та планами, визначено завдання, мету, об’єкт, предмет і методологічні основи, наукову новизну, теоретичне і практичне значення одержаних результатів, відомості про апробацію, публікації, структуру і обсяг дисертації.

Розділ перший „Загальнотеоретичні основи формування та розвитку адміністративно-правового статусу державної податкової служби України” складається з двох підрозділів і присвячений розгляду теоретичних питань становлення державної податкової служби України та механізму управління даним органом державної влади.

У *підрозділі 1.1. „Характеристика процесу становлення державної податкової служби України”* розглянуто процес формування державної податкової служби. В історико-правовому шляху розвитку адміністративно-правового статусу державної податкової служби України доцільно виділити певні етапи. На протязі всього періоду функціонування перелік прав та функцій державної податкової служби розширювався, що частково було досить виправданими кроками у процесі наведення порядку у сфері справляння податків, зборів та інших обов’язкових платежів до бюджету. Але ці дії мали на меті досягнення виключно фіскальної складової податкових правовідносин, оминаючи не менш важливі функції, як, наприклад, стимулювання виробництва та підтримання саме національного виробника.

Поступово набирає обертів процес інтеграції України до загальноєвропейської економіки. Стає зрозуміло, що для ефективного економічних процесів адміністративно-правовий статус державної податкової служби доцільно докорінно перебудувати. Досягти цього можна за допомогою двох шляхів. Перший є найбільш дієвий та ефективний, але при його реалізації виникне досить багато суперечностей і навіть помилок. Це шлях революційних перетворень у структурі статусу державної податкової служби. Інший шлях передбачає поступове перетворення даного органу державної влади у відповідну службу європейського зразка на протязі досить тривалого періоду часу. Проводити реформування необхідно революційно.

У підрозділі 1.2 „Аналіз діючої структури та системи управління державною податковою службою України” характеризується сутність діючої в Україні структури органів державної податкової служби України, а також визначаються загальні тенденції та порядок управління даним органом державної виконавчої влади.

Найважливішим елементом податкової системи виступає державна податкова служба, адже вона є спеціалізованим державним інститутом та є єдиною централізованою системою контролю за виконанням чинного законодавства у сфері справляння податків. Побудова органів державної податкової служби базується на принципі державного вертикального підпорядкування і, виходячи з цього, складається з трьох рівнів: загальнодержавний, регіональний та місцевий рівні.

Комплекс реформ в сфері управління державною податковою службою України доцільно направити на вирішення наступних завдань: - побудова стабільної, зрозумілої та прозорої податкової системи, встановлення правових механізмів взаємодії всіх її елементів у рамках єдиного податкового простору;

- формування єдиної податкової правової бази; - створення раціональної податкової системи, яка забезпечить збалансованість загальнодержавних і приватних інтересів, буде сприяти розвитку підприємництва та нарощуванню національного багатства України; - встановлення рівних умов оподаткування для всіх категорій платників податків та скасування безпідставних пільг з оподаткування; - створення умов для здійснення підприємствами переоснащення основних фондів та оновлення матеріально-технічної бази; - розробка нового механізму податкового адміністрування та вдосконалення системи відповідальності за податкові правопорушення.

Розділ другий „Сутність адміністративно-правового статусу державної податкової служби України” складається з трьох підрозділів, що присвячені характеристиці нормативно-правового закріплення та порядку реалізації адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

У підрозділі 2.1 „Роль адміністративно-правового статусу державної податкової служби України” розглядається важливість вірного нормативного закріплення адміністративно-правового статусу державної податкової служби України для створення умов найбільш ефективної діяльності даного органу державної виконавчої влади.

Рівень наукового осмислення проблем адміністративно-правового статусу й організації діяльності державної податкової служби податкової служби України не відповідає вимогам побудови демократичної правової держави, що знаходить свій відбиток як у наукових працях, так і у чинному законодавстві.

Для якісної характеристики адміністративно-правового статусу органу державної виконавчої влади пропонується характеризувати правові блоки, які в сукупності складають адміністративно-правовий статус. Саме цей підхід до розгляду даної правової категорії дозволив більш системно вибудувати її структуру, проаналізувати її взаємозв'язки з адміністративно-правовими статусами інших суб'єктів адміністративного права та надав змогу нівелювати хаотичний розгляд її окремих елементів. Доцільно відзначити, що позиція як вітчизняних, так і зарубіжних вчених стосовно включення тих чи інших правових блоків до структури адміністративно-правового статусу не є однозначною.

Компоненти адміністративно-правового статусу державної податкової служби України слід визначити наступним чином: 1) цільовий, який включає в себе принципи, цілі, завдання та функції здійснення цього органу державної влади; 2) структурно-організаційний, який включає в себе регулювання порядку створення, реорганізації, ліквідації, процедури діяльності, право на офіційні символи, лінійну та функціональну підпорядкованість; 3) компетенційний, який включає в себе сукупність владних повноважень стосовно: - прав та обов'язків, які пов'язані із здійсненням влади, участю в управлінських відносинах, а також право видавати певні акти, - підвідомчість, правового закріплення об'єктів, предметів, справ, на які поширюються владні повноваження.

У підрозділі 2.2 „Характеристика основних елементів адміністративно-правового статусу державної податкової служби” розглядаються складові частини адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

Для органів державної податкової служби як і для інших контролюючих органів державної виконавчої влади характерна тенденція до розширення спектру власних повноважень. Це явище відбувається за рахунок посилення впливу на суміжні, близькі за характером правові відносини. Тому діяльність органів державної податкової служби в українському суспільстві має більше значення, ніж це прямо обумовлено нормативно-правовими актами, які визначають адміністративно-правовий статус даного органу.

Пропонується згрупувати функції, які виконує в українському правовому полі державна податкова служба України та викласти їх наступним чином: контрольні, організаційні, стосовно податкового стимулювання та мотивації, юрисдикційні. Акцентується увага на необхідності проведення аналізу пріоритетних напрямів у діяльності підрозділів державної податкової служби кожного регіону. Це значно підвищить рівень документально-перевірочної та оперативно-розшукової діяльності. Проведення аналітичного дослідження податкового потенціалу різних частин території України надасть змогу у від його результатів концентрувати зусилля органів державної податкової служби.

Особливість адміністративно-правового статусу державної податкової служби зумовлена його структурою, що має складний характер, та окреслює її роль в адміністративних та податкових правовідносинах. Обґрунтовано на законодавчому рівні доцільність закріплення поняття адміністративно-правового статусу державної податкової служби України, завдяки чому значно покращиться якість роботи державної податкової служби в сфері забезпечення прав та законних інтересів платників податків.

У підрозділі 2.3 „Особливості адміністративно-правового статусу податкової міліції як спеціального підрозділу державної податкової служби України” розглядається законодавче закріплення адміністративно-правового статусу податкової міліції та механізм його реалізації.

При визначенні адміністративно-правового статусу податкової міліції на основі чинного законодавства виникає досить багато суперечностей і неузгодженостей. Незавжди помітита подвійну природу податкової міліції: працівники податкової міліції наділені правами, передбаченими законом як для органів податкової служби, так і правами, які містяться в окремих положеннях Закону України „Про міліцію”. Також при реалізації адміністративно-правового статусу податкової міліції існують певні особливості організаційно-правового, нормативно-правового та соціально-правового характеру.

Розділ третій „Основні аспекти модернізації державної податкової служби України” містить два підрозділи, в яких обґрунтовано нагальну потребу у правовому забезпеченні революційних перетворень в адміністративно-правовому статусі державної податкової служби України, які будуть здійснюватися з урахування позитивного зарубіжного досвіду.

У підрозділі 3.1 „Аналіз досвіду реалізації повноважень податкових служб зарубіжних держав” проаналізовано національні особливості у діяльності фіскальних органів різних держав світу, проведено аналіз їх організаційних структур, функцій, завдань та запропоновано впровадження окремих позитивних елементів їхнього досвіду в Україні.

Незважаючи на національні особливості в побудові податкових служб різних країн світу, в результаті аналізу їх організаційних структур, функцій та завдань виявляється є багато спільних тенденцій і принципів їх розвитку. До їх переліку можна віднести: 1) Поступовий

перехід від фіскальних методів роботи до встановлення партнерських відносин з платниками податків, направлених на підвищення рівня добровільної сплати податків; 2) Побудова організаційних структур переважно за функціональним принципом; 3) Відхід від політичних методів керівництва та звільнення податкової служби від участі в прийнятті політичних рішень; 4) Організація та підвищення ролі підрозділів з управління персоналом, системний підхід до питання підвищення кваліфікації персоналу; 5) Створення спеціальних підрозділів, що займаються питаннями розвитку та модернізації податкової служби; 6) Створення підрозділів та наукових закладів, що виробляють рекомендації по удосконаленню податкової політики, наукового обґрунтування запровадження нових функцій та процедур; 7) Розвиток комп'ютерних систем для всебічного забезпечення функціонування всіх виробничих процесів, розробка та впровадження інформаційних програм для здійснення економічного аналізу діяльності підприємств; 8) Створення спеціалізованих центрів обробки податкових документів з метою покращення оперативності та якості обробки зазначеної інформації; 9) Переорієнтація роботи податкових органів на посилення роботи з платниками податків, розширення спектру послуг, зменшення адміністративного навантаження в період сплати податків, попередження випадків порушення податкового законодавства; 10) Розвиток телекомунікаційних та інших мереж зв'язку; 11) Вдосконалення та спрощення форм податкової звітності, постійне зростання питомої ваги електронної звітності; 12) Відхід від практики доведення податковим органам завдань по збору податкових надходжень.

У підрозділі 3.2., "Стратегія розвитку та вдосконалення роботи державної податкової служби України" проаналізовано та обґрунтовано необхідність та порядок реформування адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

Для перетворення державної податкової служби України у продуктивну та гідну державну структуру перш за все необхідно спростити податкове законодавство, яке регулює адміністративно-правовий статус даного органу державної виконавчої влади. Практика останніх років яскраво свідчить про безперспективність спроб усунення недоліків організації діяльності діючої системи органів державної податкової служби шляхом внесення окремих ситуативних змін. Адже діяльність державної податкової служби раніше була в основному направлена на здійснення обліку та контролю за платниками обов'язкових платежів, а не на побудову партнерських правових відносин між контролюючими органами та платниками.

Необхідно змінити відношення платників податків до органів державної податкової служби України шляхом спрямування діяльності цих органів не тільки на виявлення порушень та застосування санкцій до порушників, але й на допомогу платникам податків, роз'яснення ним законодавства, спрощення механізмів звітності. Адже, по суті своєї діяльності державна податкова служба України є сервісним відомством, яке від імені України надає послуги

платникам податків та інших обов'язкових платежів по виконанню ними свого конституційного обов'язку зі сплати податків.

ВИСНОВКИ

У дисертаційному дослідженні наведено теоретичне узагальнення та запропоноване нове вирішення наукового завдання – удосконалення адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Розгляд чинних нормативно-правових актів, наукових та літературних джерел, а також аналіз досвіду реалізації повноважень фіскальних органів зарубіжних держав дозволили розкрити сутність адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Виявлено проблеми та недоліки системного характеру у чинному законодавстві України, яке регулює адміністративно-правовий статус державної податкової служби України та на основі позитивного вітчизняного та зарубіжного досвіду у досліджуваній сфері сформульовано авторське визначення, ряд висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на покращення діяльності державної податкової служби України.

I. До основних теоретичних визначень і положень можна віднести такі:

1. Рівень наукового осмислення проблем адміністративно-правового статусу й організації роботи державної податкової служби в Україні не відповідає вимогам побудови демократичної правової держави, що знаходить свій відбиток як у наукових працях, так і у чинному законодавстві. Правовий статус органів державної податкової служби України можна визначити як складне і неоднозначне явище, яке характеризується багатоманітністю законодавчо встановлених структурних елементів. При розгляді адміністративно-правового статусу державної податкової служби України слід зіставити ці компоненти наступним чином: 1) цільовий, який включає в себе принципи, цілі, завдання та функції органу державної влади; 2) структурно-організаційний, який включає в себе регулювання порядку створення, реорганізації, ліквідації, процедури діяльності, право на офіційні символи, лінійну та функціональну підпорядкованість; 3) компетенційний, який включає в себе сукупність владних повноважень стосовно: - прав та обов'язків, які пов'язані зі здійсненням влади, участю в управлінських відносинах, а також правом видавати певні акти, - підвідомчості, правового закріплення об'єктів, предметів і справ, на які поширюються владні повноваження. У сфері реалізації адміністративно-правового статусу органи державної влади наділені оперативною самостійністю, мають постійний штат працівників, реалізують організаційно-розпорядчу функцію, утворюються вищими органами, підзвітні та підконтрольні вищим органам державної влади.

2. У системі управління органами державної податкової служби України доцільно використовувати лінійно-функціональну модель. Її основу становить структура лінійного типу в значній мірі доповнена функціональною спеціалізацією. Ця модель практично нівелює недоліки лінійної та функціональної моделей. Але вона в значній мірі використовує їх позитивні елементи.

II. У зв'язку з проведеними теоретичними дослідженнями запропоновано внести такі зміни до законодавства:

Запропоновано внести зміни до Закону України „Про державну податкову службу в Україні” у контексті реалізації адміністративно-правового статусу платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів у відносинах з органами державної податкової служби України, а саме:

1. Описання Закону України „Про державну податкову службу в Україні” змінити наступним чином – замість „Цей Закон визначає статус державної податкової служби в Україні, її функції та правові основи діяльності” внести „Цей Закон визначає основи діяльності державної податкової служби та порядок її взаємовідносин з платниками податків, зборів та інших обов'язкових платежів”.

2. У тексті Закону України „Про державну податкову службу в Україні” передбачити основні права та обов'язки платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

3. У тексті Закону України „Про державну податкову службу в Україні” пропонуємо передбачити статтю „Права платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів” з текстом: „Крім прав, які вже визначені даним Законом, платник податку також має право: 1) надавати документи, які підтверджують його право на отримання податкових пільг; 2) ознайомлюватися з результатами його перевірки; 3) отримувати від органів державної податкової служби пояснення відносно порядку нарахування та сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів, а також відносно актів проведення перевірок; 4) оскаржувати рішення органів державної податкової служби у встановленому законодавством порядку; 5) залучати законних представників для проведення допоміжних дій у відносинах з органами державної податкової служби; 6) не виконувати рішення органів державної податкової служби, якщо вони суперечать чинному законодавству; 7) користуватись іншими правами, встановленими чинним законодавством”.

4. У тексті Закону України „Про державну податкову службу в Україні” пропонуємо передбачити статтю „Обов'язки платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів” з текстом: „Платник зобов'язаний: 1) сплачувати встановлені законодавством податки, збори та інші обов'язкові платежі; 2) отримувати ідентифікаційний номер в органах державної податкової служби; 3) вести в установленому законодавством порядку облік доходів та

видатків; 4) виконувати законні вимоги органів державної податкової служби; 5) надавати можливість органам державної податкової служби здійснювати перевірку власної діяльності у встановленому законодавством порядку; 6) зберігати на протязі 5 років відомості, які необхідні для нарахування та сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів; 7) виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством.”

5. Доцільно внести до Закону України „Про державну податкову службу в Україні” статтю „Уповноважений представник платника податків, зборів та інших обов'язкових платежів” та викласти її в такій редакції: „Уповноваженим представником платника податків, зборів та інших обов'язкових платежів визнається фізична або юридична особа, яка уповноважена платником представляти його інтереси у відносинах з органами державної податкової служби України чи іншими учасниками правовідносин, які регулюються податковим законодавством. Уповноваженими представниками не можуть бути особи, які є посадовими особами органів державної податкової служби України, судьями, прокурорами, слідчими. Уповноважений представник платника, який є юридичною особою, реалізовує свої повноваження на основі нотаріально засвідченої довіреності, в порядку, встановленому законодавством України. Особиста участь у відносинах, які регулюються податковим законодавством, не позбавляє його права мати уповноваженого представника, так і участь представника не позбавляє платника права особисто брати участь у відповідних відносинах”.

6. Враховуючи досить часту зміну податкового законодавства та відсутність в нашій державі навіть мінімального мараторію на зміну податкового законодавства, а також те, що діяльність органів державної податкової служби України, в першу чергу, повинна бути направлена на забезпечення нормальної діяльності платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів, пропонуємо до статті 8 Закону України „Про державну податкову службу в Україні” додати пункт 20, та до статті 10 Закону України „Про державну податкову службу в Україні” додати пункт 19 та викласти дані пункти у такій редакції: „своєчасно інформувати платників податків, зборів та інших обов'язкових платежів про зміни в податковому законодавстві України.”

7. Також у Законі України „Про державну податкову службу в Україні” пропонуємо передбачити в розділі 1 статтю „Принципи діяльності органів державної податкової служби” та викласти її в такій редакції: „Принципами діяльності органів державної податкової служби є: 1) законність; 2) дотримання прав та свобод людини та громадянина; 3) підконтрольність та підзвітність вищим органам державної влади; 4) встановлення партнерських відносин з платниками податків та інших обов'язкових платежів; 5) забезпечення надання адміністративних послуг платникам податків та інших обов'язкових платежів.” Звичайно ж, даний перелік не є вичерпним, але, дані принципи є базовими, на основі яких формуються інші.

8. Необхідно деталізувати статтю 4 Закону України „Про державну податкову службу в Україні” в контексті визначення порядку та методики взаємодії органів державної податкової служби з іншими контролюючими органами, установами банків та з фіскальними органами інших держав.

9. Для оптимізації законодавства, що регулює практичну діяльність підрозділів податкової міліції державної податкової служби України потрібно здійснити наступні заходи, а саме:

- внести зміни до Закону України „Про державну податкову службу в Україні” в контексті більш детального регулювання діяльності податкової міліції державної податкової служби України;

- підготувати та внести ряд змін до законодавства, де визначити порядок притягнення до відповідальності осіб за вчинення злочинів чи інших правопорушення в податковій та суміжних сферах. Адже при розслідуванні даних діянь дізнання та попереднє слідство проводять підрозділи податкової міліції державної податкової служби;

- провести детальний аналіз відомчої та міжвідомчої нормативно-правової бази, яка в тій чи іншій мірі регламентує діяльність податкової міліції державної податкової служби та її взаємодії з іншими контролюючими органами нашої держави з метою усунення (мінімізації) протиріччя між ними в процесі реалізації власних повноважень;

- розробити та впровадити в практику господарювання прогресивні інформаційні технології, які дозволять оптимізувати діяльність підрозділів податкової міліції в інформаційній сфері. Також доцільно створити єдину інформаційну систему для всіх правоохоронних органів нашої держави, яка б значно підняла рівень боротьби зі злочинністю.

III. У сфері удосконалення практичної діяльності органів державної податкової служби України виявлено:

1. Аналіз проведеного дослідження адміністративно-правового статусу державної податкової служби України свідчить про необхідність розробки даного напрямку як частини якісних перетворень, що проходять в даний час в усіх сферах суспільного життя. Адже економіка України поступово, але впевнено виходить з кризи, і середовище, в якому працює державна податкова служба, також помітно змінюється. Державна податкова служба України у значній мірі впливає на економічні процеси в нашій державі, стимулюючи чи гальмуючи їх. В умовах початку значних соціально-економічних реформ українська наукова спільнота визначає конструктивні шляхи вирішення даних проблем. Цим і обумовлена важливість дослідження адміністративно-правового статусу державної податкової служби України – органу державної влади, який, в першу чергу, відповідає за фінансове наповнення ґрунтовних перетворень, які відбуваються у нашій державі.

2. Зараз в Україні значними темпами відбувається трансформація відносин між органами державної податкової служби та платниками податків та інших обов'язкових платежів. Але досить багато факторів заважають налагодженню партнерських стосунків між цими суб'єктами адміністративно-правових відносин. Механізм цієї взаємодії виражається насамперед у визначенні адміністративно-правового статусу державної податкової служби та платників обов'язкових платежів. Саме в контексті визначення недоліків та упущень чинного законодавства та вироблення пропозицій по їх усуненню виникає необхідність системного аналізу адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

3. Наведені в роботі аргументи надають змогу в повній мірі охарактеризувати адміністративно-правовий статус державної податкової служби України з позиції інститутів адміністративного права та сформулювати наступні висновки, які сприяють комплексному, об'єктивному розумінню самої суті цього явища: 1) в процесі функціонування державної податкової служби України було акумульовано величезний масив безцінного досвіду діяльності і недоцільно його забувати чи ігнорувати; 2) досвід містить в собі велику кількість як позитивних, так і негативних елементів. Саме тому він саме зараз потребує критичної оцінки та співставлення з реаліями сьогодення для того, щоб, зберігши позитивні елементи, нівелювати або, по-можливості, повністю усунути все те, що не пройшло в Україні перевірку часом; 3) необхідно якісно підвищити рівень організаторської роботи в системі управління державною податковою службою України та покращити її взаємодію з іншими органами державної влади в сфері надання адміністративних послуг населенню.

4. Проведене дисертаційне дослідження не може вирішити всіх проблем, які виникли на протязі останніх двох десятиріч і пов'язані з регулюванням адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Але воно буде всіляко сприяти підвищенню рівня надання адміністративних послуг у сфері справляння податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Ряд положень, викладених в даному дисертаційному дослідженні може використовуватися у навчальних закладах нашої держави у процесі підготовки та перепідготовки фахівців у сфері податкових правовідносин. Отож, необхідно дати можливість для молодого та мобільного органу державної виконавчої влади, яким являється державна податкова служба України, ефективно працювати для підвищення добробуту українського суспільства, постійно покращуючи результативність власної діяльності за рахунок чіткого та прозорого законодавчого закріплення всіх аспектів його адміністративно-правового статусу.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Бригінець О. О. Оптимізація управління органами державної податкової служби України / В. К. Шкарупа, О. О. Бригінець // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2008. – № 1 (40). – С. 138-143.
2. Бригінець О. О. Онтологія адміністративно-правового статусу державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Фінансове право. – 2009. - № 4. – С. 15-18.
3. Бригінець О. О. Функції державної податкової служби України щодо захисту прав суб'єктів господарювання / О. М. Буханевич, О. О. Бригінець // Наука і правоохоронна. – 2009. - № 4(6). – С. 224-231.
4. Бригінець О. О. Реалізація статусу державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Держава і право. – 2010. - № 48. – С. 274-281.
5. Бригінець О. О. Забезпечення реалізації адміністративно-правового статусу податкової міліції як спеціалізованого підрозділу по боротьбі з податковими правопорушеннями / О. О. Бригінець // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – 2010. - № 3. - С. 197-205.
6. Бригінець О. О. Перспективи правового забезпечення модернізації державної податкової служби України [Електронний ресурс] / О. О. Бригінець // Право та управління. – 2010. - № 1 – С. 12-19. - Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/2010_1/pdf/10boosou.pdf.
7. Бригінець О. О. Гармонізація податкової політики України в контексті європейської інтеграції / О. О. Бригінець // Проблеми гармонізації законодавства країн СНД та Європейського Союзу : міжнародна науково-практична конференція, 16 квітня 2004 р. : тези доповідей. – Ірпінь, 2004. – С. 58-59.
8. Бригінець О. О. Оптимізація управління органами державної податкової служби України / О. О. Бригінець // ПОЛІТ : міжнародна наукова конференція, 11-12 квітня 2006 р. : тези доповідей. – К., 2006. – С. 512.
9. Бригінець О.О. Оптимізація управління органами державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Форум вчених-адміністративістів Південно-східних регіонів України, 26-27 жовтня 2006 р. : тези доповідей. – Запоріжжя, 2006. – С. 28-30.
10. Бригінець О. О. Аналіз та перспективи ефективного адміністративного управління органами державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Перспективи та проблеми адміністративної реформи в Україні : всеукраїнська конференція, 1-2 березня 2007 р. : тези доповідей. – Запоріжжя, 2007. – С. 18-20.
11. Бригінець О. О. Податковий кодекс – економічна конституція України / О. О. Бригінець // Проблеми в сфері забезпечення національної безпеки України очима майбутніх

правоохоронців : всеукраїнська наукова конференція, 21 березня 2008 р. : тези доповідей. – К., 2008. – С. 18-21.

12. Бригінець О. О. Податковий кодекс як регулятор економічного життя в Україні / О. О. Бригінець // Фінансова сфера та її роль у зростанні конкурентних переваг національних економік : міжнародна науково-практична конференція, 12-13 березня 2009 р. : тези доповідей. – Ірпінь, 2009. – С. 146-148.

13. Бригінець О. О. Use of Foreign Experience for Effective Reorganization of Tax Service of Ukraine / Використання зарубіжного досвіду для ефективного реформування податкової служби України / О. О. Бригінець // Розширюючи обрії : міжнародний форум, 26-27 березня 2009 р. : тези доповідей. – Дніпропетровськ, 2009. – С. 52.

14. Бригінець О. О. До питання реформування державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Актуальні правові питання очима молодих вчених : міжнародна науково-практична конференція, 23-24 квітня 2009 р. : тези доповідей. – К., 2009. – С. 173-174.

15. Бригінець О. О. Оптимізація управління податковою службою – головна запорука ефективного захисту прав платників податків / О. О. Бригінець // Україна європейська : сучасні тенденції та перспективи : всеукраїнська науково-практична конференція, 15 травня 2009 р. : тези доповідей. – Чернігів, 2009. – С. 16-18.

16. Бригінець О. О. Tax service of Ukraine as a partner of taxpayers / Податкова служба України як партнер платників податків / О. О. Бригінець // Розширюючи обрії : міжнародний форум, 22-23 квітня 2010 р. : тези доповідей. – Дніпропетровськ, 2010. – С. 147.

17. Бригінець О. О. Підвищення ефективності функціонування державної податкової служби України в контексті гармонізації податкового законодавства України / О. О. Бригінець // Сучасні виклики для України у сфері політики, економіки та права в глобалізованому світі : міжнародна науково-практична конференція, 18-19 травня 2010р. : тези доповідей. – Ірпінь, 2010. - С. 59-62.

18. Бригінець О. О. Реформування процесу адміністрування податків / О. О. Бригінець // Модернізація ДПС у контексті інформаційного розвитку : науково-практичний семінар, 8 вересня 2010 р. : тези доповідей. – Ірпінь, 2010. – С. 196-199.

19. Бригінець О. О. Модернізація порядку управління органами державної податкової служби України / О. О. Бригінець // Сучасне міжнародне та вітчизняне право як регулятор суспільних відносин : міжнародна науково-практична конференція, 7-8 жовтня 2010 р. : тези доповідей. – Одеса, 2010. – С. 42-44.

20. Бригінець О. О. Реалізація адміністративно-правового статусу державної податкової служби України в контексті гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством ЄС / О. О. Бригінець // Господарсько-правове, цивільно-правове та фінансово-правове забезпечення

розвитку економіки України : міжнародна науково-практична конференція, 26 листопада 2010 р. : тези доповідей. – Донецьк, 2010. – С. 260-262.

21. Бригінець О. О. Реформа податкового законодавства – необхідна передумова побудови європейського адміністративного простору в Україні /

О. О. Бригінець // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів : міжнародна науково-практична конференція, 17-18 березня 2011 р. : тези доповідей. – Ірпінь, 2011. – С. 40-41.

АНОТАЦІЇ

Бригінець О.О. Адміністративно-правовий статус державної податкової служби України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Національний університет державної податкової служби України, Ірпінь, 2011.

У дисертаційному дослідженні розкривається сутність адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Наведено теоретичне узагальнення та запропоноване нове вирішення наукового завдання – удосконалення адміністративно-правового статусу державної податкової служби України. Розгляд чинних нормативно-правових актів, наукових та літературних джерел, а також аналіз досвіду реалізації повноважень фіскальних зарубіжних держав дозволили розкрити сутність адміністративно-правового статусу державної податкової служби України в процесі надання нею адміністративних послуг. Виявлено проблеми та недоліки системного характеру в чинному законодавстві України, яке регулює адміністративно-правовий статус державної податкової служби України. Використовуючи позитивний вітчизняний та зарубіжний досвід, було сформульовано авторське визначення, ряд висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на покращення діяльності державної податкової служби України.

Вперше сформульовано ряд конкретних пропозицій щодо внесення змін та доповнень до деяких чинних нормативно-правових актів стосовно реалізації адміністративно-правового статусу державної податкової служби України.

***Ключові слова:** адміністративно-правовий статус; статус державної податкової служби України; адміністрування податків; податкова міліція; модернізація податкової служби.*

Бригинец А.А. Административно-правовой статус государственной налоговой

службы Украины. - Рукопись.

Диссертация на соискание научной степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07- административное право и процесс; финансовое право; информационное право. - Национальный университет государственной налоговой службы Украины. – Ирпень, 2011.

В диссертационном исследовании раскрывается сущность административно-правового статуса государственной налоговой службы Украины. Приведено теоретическое обобщение и предложено новое решение научной задачи – усовершенствование административно-правового статуса государственной налоговой службы Украины. Рассмотрение действующих нормативно-правовых актов, научных и литературных источников, а также анализ опыта реализации полномочий фискальных органов зарубежных государств позволили раскрыть сущность административно-правового статуса государственной налоговой службы Украины в процессе предоставления ею административных услуг. Выявлено проблемы и недостатки системного характера в действующем законодательстве Украины, которое регулирует административно-правовой статус государственной налоговой службы Украины. Используя позитивный отечественный и зарубежный опыт, было сформулировано авторское определение, ряд выводов, предложений и рекомендаций, направленных на улучшение деятельности государственной налоговой службы Украины.

Впервые сформулировано ряд конкретных предложений по внесению изменений и дополнений к некоторым действующим нормативно-правовым актам относительно реализации административно-правового статуса государственной налоговой службы Украины.

Уровень научного осмысления проблем административно-правового статуса и организации работы государственной налоговой службы в Украине не отвечает требованиям построения демократического правового государства, что находит своё отражение как в научных трудах, так и в действующем законодательстве. Правовой статус органов государственной налоговой службы Украины можно определить как сложное и неоднозначное явление, которое характеризуется многогранностью законодательно установленных структурных элементов. При рассмотрении административно-правового статуса государственной налоговой службы Украины необходимо расположить эти компоненты следующим образом: 1) целевой, который включает в себя принципы, цели, задачи и функции органа государственной власти; 2) структурно-организационный, который включает в себя регулирование порядка создания, реорганизации, ликвидации, процедуры деятельности, право на официальные символы, линейную и функциональную подчинённость; 3) компетенционный, который включает в себя совокупность властных полномочий относительно: - прав и обязанностей, которые связаны с осуществлением власти, участием в управленческих

отношениях, а также правом издавать определённые акты; - подведомственности, правового закрепления объектов, предметов и дел, на которые распространяются властные полномочия.

Государственная налоговая служба, осуществляя реализацию возложенных на неё задач, владеет довольно широким спектром полномочий. Их можно сгруппировать, исходя из возложенных на налоговую службу функций и их практической реализации: контрольные полномочия, организационные полномочия, полномочия относительно налогового стимулирования и мотивации, юрисдикционные полномочия.

При таких условиях возникает потребность в исследовании сущности, особенностей и структуры административно-правового статуса налоговой службы, характеристике каждой из его составляющих, их взаимосвязи и разработке на этой основе предложений и рекомендаций относительно усовершенствования деятельности налоговой службы Украины в процессе предоставления ею административных услуг. Тем не менее проблемы административно-правового статуса налоговой службы специально не изучались, в существующих научных работах эти вопросы исследовались фрагментарно или в рамках более широкой административно-правовой проблематики, без комплексного подхода.

Ключевые слова: административно-правовой статус; статус государственной налоговой службы Украины; администрирование налогов; налоговая милиция; модернизация налоговой службы.

Briginets O.O. Administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine. – Manuscript.

Dissertation on the obtaining of scientific degree of Candidate of Laws on specialty 12.00.07 – Administrative law and Procedure; Financial law; Information law. - National University of State Tax Service of Ukraine. - Irpin, 2011.

The dissertation research defines the basic nature of administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine. Analytic generalization was put forward and new solution of scientific target was offered. It consists in the improvement of administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine. Examination of normative legal acts in force, scientific and literary sources and also analysis of experience of realization of the authority of fiscal services in foreign countries allowed us to define the basic nature of administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine in the process of granting administrative services. Problems and defects of the system nature were found in the current legislation of Ukraine, which governs administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine. Author's definition, raw of conclusions, propositions and recommendations directed at the developing activity of State Tax Service of Ukraine were formulated with the help of usage of the positive domestic and foreign experience.

A raw of specific propositions for making amendments and additions to some normative legal acts in force regarding to the realization of administrative and legal status of State Tax Service of Ukraine was formulated for the first time.

Key words: *administrative and legal status; status of State Tax Service of Ukraine; managing taxes; fiscal militia; modernization of tax service.*

Підписано до друку 08.04.2011 року. Формат 60x90/16

Папір офсетний. Друк офсетний.

Друк.арк. 0,9. Тираж 100 прим.

Зам. № 245

Видруковано в Національному університеті
державної податкової служби України.

08201, Київська область, м. Ірпінь, вул. К. Маркса, 31